

| **OVER**
MOOI

MOOI
**NOORD-
HOLLAND**

ADVISEURS
OMGEVINGSKwaliteit

IK ZIE, IK ZIE... WAT JIJ NIET ZIET!

EDUCATIEF PROGRAMMA BOVENBOUW BASISONDERWIJS

JUNI 2016

‘Het gaat over mooi in de brede zin van het woord: een leefomgeving die waardevol, aantrekkelijk, functioneel en duurzaam is.’

Voorwoord

het evenement OVERMOOI

OVERMOOI is een publiek evenement dat rondreist door de provincie Noord-Holland van 9 tot en met 23 september 2016. De reis staat in het teken van kijken naar en praten over de schoonheid van Noord-Holland. Aanleiding hiervoor is de viering van honderd jaar bestaan van onze stichting.

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit is de onafhankelijke en niet-commerciële adviesorganisatie op het gebied van landschap, stedenbouw, architectuur en cultuurhistorie in Noord-Holland en werkt vanuit het publieke belang. De omgevingskwaliteit is de kwaliteit van de leefruimte die we als samenleving delen. MOOI Noord-Holland is een stichting met 11 vaste medewerkers en een multidisciplinair netwerk van adviseurs.

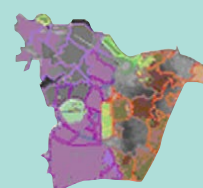
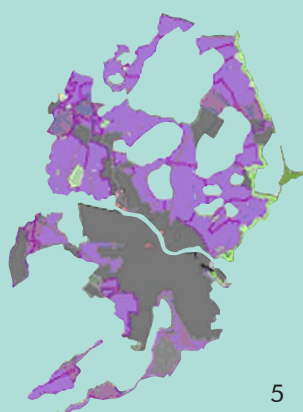
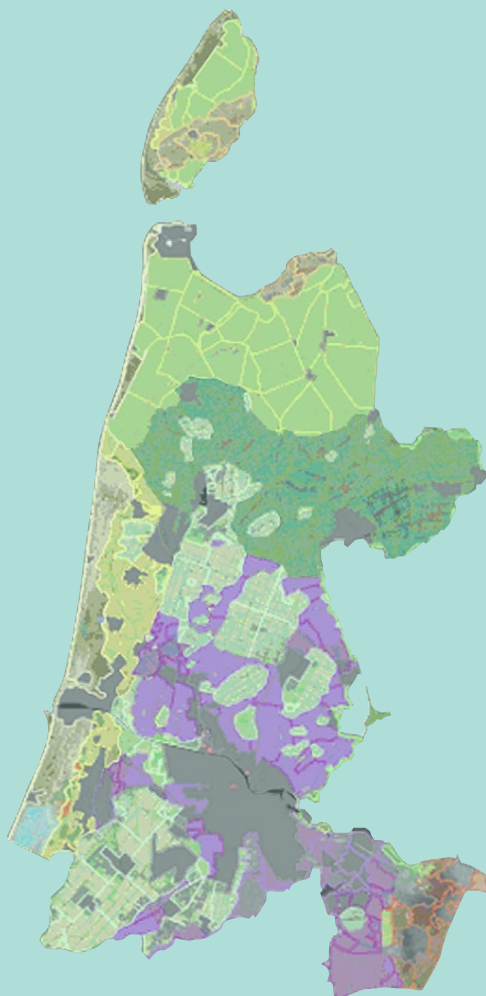
Met OVERMOOI richten we ons op kinderen, geïnteresseerde burgers, bestuurders en de brede vakgemeenschap. Het is een zoektocht naar het Noord-Holland waarin mensen met plezier wonen, werken en recreëren. Het gaat over mooi in de brede zin van het woord: een leefomgeving die waardevol, aantrekkelijk, functioneel en duurzaam is. Hoe mooi gestalte krijgt, is overal anders. Mooi is geen vastomlijnd eindbeeld maar groeit als mensen samenwerken aan de veranderingen die onophoudelijk plaatsvinden in de ruimte van Noord-Holland. Met respect voor de imposante cultuurhistorische bagage en met het oog op een mooie en vitale samenleving aan de horizon.

OVERMOOI wordt gerealiseerd door de stichting MOOI Noord-Holland in samenwerking met SLeM, Stichting Landschapstheater en Meer, gemeenten, de provincie en andere organisaties in Noord-Holland. Het evenement heeft twee belangrijke pijlers: de collectie MOOI in Noord-Holland en de Reuzenkaart van Noord-Holland als hart van het evenement. Het educatieve programma *Ik zie, ik zie...wat jij niet ziet!* is onderdeel van het programma van OVERMOOI en richt zich op beide pijlers. Met *Ik zie, ik zie... wat jij niet ziet!* willen wij uw school een inspirerend, en vooral ook onvergetelijk lesprogramma aanbieden.

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

3
EDUCATIEF PROGRAMMA
OVERMOOI

1 Uitgangspunten van het educatief programma

Volledig verzorgd lesprogramma

Het educatieve programma *Ik zie, ik zie...wat jij niet ziet!* is ontwikkeld voor OVERMOOI en wordt gratis aangeboden aan twee scholen in de buurt van de OVERMOOI evenementlocatie. Wij verzorgen het volledige lesprogramma inclusief de gastdocent, spelbegeleiders en lesmaterialen. De leerkracht zal een lichte ondersteunende rol hebben, maar mag vooral ook zelf mee doen.

Betekenis geven aan eigen leefomgeving

Educatie speelt een belangrijke rol in de beleving, waardering en kennis van de leefomgeving. Met dit lesprogramma richten wij ons op de kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs (groep 7). In samenwerking met basisscholen willen wij een bijdrage leveren aan het cultureel bewustzijn van kinderen, zodat zij zelf betekenis kunnen geven aan hun eigen leefomgeving en daar kritisch over na leren denken.

Met ons programma krijgen de kinderen een beeld van het heden, het verleden en de toekomst van het Noord-Hollandse landschap. Het materiaal leent zich voor een vakoverstijgende aanpak [o.a. topografie, geschiedenis, aardrijkskunde, kunst en wereldoriëntatie] waardoor het talloze aanknopingspunten voor het reguliere basisschoolprogramma op kan leveren. Door dit programma kunnen de kinderen zich extra verdiepen in de lesstof die in de bovenbouw aan bod komt. De les en het bezoek aan het evenement dragen bij aan het omgevingsbegrip, het historisch besef en de maatschappelijke betrokkenheid van de

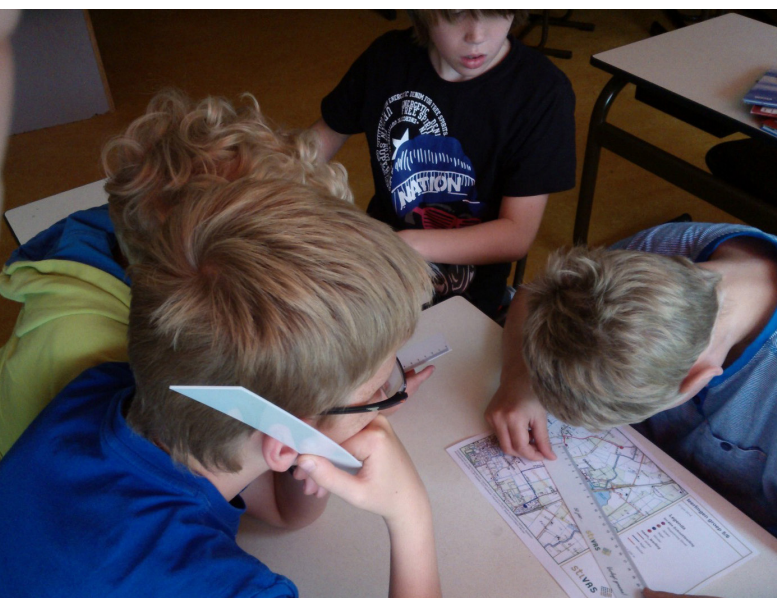
leerlingen. Maar in eerste instantie willen we de kinderen inspireren!

Lesdoelen

Met ons educatieve programma leren de kinderen:

- wat een landschap is, in welk landschap zij wonen en wat dit karakteristiek maakt;
- dat het landschap in Noord-Holland vaak is bedacht en in relatie staat tot de bebouwing;
- inzien dat niet iedereen hetzelfde mooi of lelijk vindt en ervaren hoe het is om daarover een mening te vormen;
- dat er diverse soorten kaarten bestaan, hoe ze de kaarten kunnen lezen en dat er verschillen zijn in schaalniveau en inhoud;
- op andere wijze te kijken naar hun leefomgeving dan daarvoor.

5
EDUCATIEF PROGRAMMA
OVERMOOI

2 Onderdelen van het educatief programma

Het educatieve programma *Ik zie, ik zie... wat jij niet ziet!* bestaat uit 3 onderdelen:

Onderdeel 1] Zelfstandige opdracht; inzending voor de kindercollectie MOOI in Noord-Holland

De collectie MOOI in Noord-Holland is een digitale beeldbank bestaande uit de mooiste plekken van Noord-Holland ingezonden door bewoners en bezoekers. De collectie is een voorbeeldenboek, schatkamer, galerie en uitjeskaart tegelijk. Wij vragen alle kinderen de volgende opdracht zelfstandig uitvoeren:

Maak een foto van de allermooiste plek in de omgeving waar je woont! Het mag van alles zijn: een bankje, een brug, een huis, een stal, een sloot, een weiland of een erf zijn; alles mag!
Stuur deze foto vóór 5 september 2016 naar kindercollectie@mooinoord-holland.nl en cc naar je juf of meester. Vermeld in de mail de volgende punten:

1. Je naam
2. Je leeftijd
3. De naam van de school
4. De plaats van de school
5. De straat en huisnummer van de mooiste plek (als je plek geen huisnummer heeft, omdat het bijvoorbeeld je favoriete klimboom is, kies je het huisnummer zo dicht mogelijk daarbij in de buurt)
6. De plaats van de mooiste plek
7. Beschrijf in een paar zinnen waarom je de plek zo mooi vindt.

Alle foto's worden door ons opgenomen in de collectie MOOI in Noord-Holland. Onder de naam *Kindercollectie* vormen wij een deelcollectie met alle ingezonden foto's van de kinderen. Het is geen competitie maar geeft een beeld wat kinderen mooi en belangrijk vinden aan hun leefomgeving. De kindercollectie zal in september via de website www.collectiemooi.nl te bekijken zijn.

De leerkracht zorgt voor:

- het uitzetten van de zelfstandige opdracht, liefst voor de zomervakantie;
- het bijhouden van de inzendingen en of alle kinderen hebben ingezonden;
- de kinderen helpen herinneren een week voor de les;
- indien mogelijk printen van de inzendingen in kleur als voorbereiding op de les (elke inzending op een los A5).

MOOI Noord-Holland zorgt voor:

- een herinnering van de opdracht een week voor de les;
- invoeren in de digitale collectie MOOI in Noord-Holland.

Onderdeel 2] De les in de klas – 180 minuten

Tijdens deze les wordt het klaslokaal ingericht als kennisatelier met het thema: kijken en begrijpen van je leefomgeving onder het motto *Ik zie, ik zie... wat jij niet ziet!* De kinderen leren tijdens deze les over de verschillende landschappen, steden en dorpen van Noord-Holland en de wijze waarop deze leefomgeving is ontstaan en grotendeels is

7
EDUCATIEF PROGRAMMA
OVERMOOI

ontworpen. Wat ging aan het huidige landschap vooraf en wat zie je daar nog van? Hoe is de relatie tussen het landschap en de wijze van bouwen? Hoe hebben het landschap en de stad zich ontwikkeld en wat gebeurt er nu waardoor het gebied verandert? De eigen leefomgeving van de kinderen staat hierin centraal.

De les wordt gegeven door een gastdocent: één van onze bevoegde architecten/ adviseurs.

De les bestaat uit:

1. Oriëntatie - 30 min

Verhaal over de omgeving waarin de kinderen wonen, een introductie van het evenement OVERMOOI en een klassengesprek over het bestaan van diverse soorten kaarten, zoals topografische- en thematische kaarten, geografische kaarten, kleinschalige en grootschalige kaarten.

2. Instructiefase 1 - kaartvaardigheden - 40 min

Oefenen met kaartlezen door verschillende plekken te markeren. Bijvoorbeeld: Waar staat je huis? Waar gaat de zon op? Hoe loopt de route van huis naar school?

3. Instructiefase 2 - kennis over het landschap - 40 min

Een interactief minicollege waarin o.a. wordt uitgelegd wat landschap is, in welk landschap kinderen wonen en dat het landschap in Noord-Holland bedacht en ontworpen is.

4. Uitvoering: de Kindercollectie - 50 min

Bespreking van een aantal inzendingen voor de Kindercollectie en de opdracht om een ansichtkaart te maken van de mooiste plek uit de omgeving.

5. Afsluiting - 5 min

Vorbereiding op het spel tijdens OVERMOOI.

De gastdocent zorgt voor:

- het aanbod komen van verschillende didactische werkvormen komen als instructievormen, interactievormen, opdrachtvormen, samenwerkingsvormen;
- een inspirerende leeromgeving met de meegebrachte spullen als bijvoorbeeld een stuk van de Reuzenkaart met uw school als middelpunt en kaarten en materialen om het landschap uit te leggen;
- inbreng van eigen kennis als adviseur van de leefomgeving in Noord-Holland.

De leerkracht zorgt voor:

- ondersteuning tijdens het inrichten van het kennisatelier;
- aankondiging van het lesprogramma;
- ondersteuning tijdens het uitvoeren van de lesactiviteiten.

Onderdeel 3] Spel op de Reuzenkaart tijdens OVERMOOI – 90 minuten

De leerlingen nemen vervolgens deel aan een inhoudelijk en cultureel-educatief spelprogramma tijdens het evenement OVERMOOI. Op deze dag komen beide deelnemende scholen samen om het spel te spelen en elkaar aan te moedigen. Een enorme kaart van Noord-Holland (wel een half voetbalveld groot) is het podium voor dit educatieve spel. De kaart wordt vervaardigd van stevig zeildoek zodat de leerlingen over de kaart heen kunnen lopen. Op de kaart worden zo mogelijk ook themakaarten van de provincie opgenomen [bodem, morfologie, cultuurhistorie, water enz.]. De kaart wordt uitgevoerd als luchtfoto op een schaal van 1:2000 [1cm = in werkelijkheid 20 meter]. De leerlingen kunnen dus hun eigen huis terugvinden op de kaart!

De leerlingen leren tijdens dit onderdeel beelden te gebruiken, gevoelens en ervaringen over hun woonomgeving uit te drukken en hiermee te communiceren. De kinderen leren omgaan met een landschapstypenkaart en leren beweging- en spelvormen te bedenken, uit te voeren en te ervaren. Het spel laat de kinderen spelen, onderzoeken, leren en een hoop plezier beleven aan de eigen leefomgeving. Het spel wordt bedacht en begeleid door SLeM (Stichting Landschapstheater en Meer). SLeM gaat ook proberen de kinderen te betrekken bij de (dans)voorstelling die diezelfde dag op de kaart zal plaatsvinden.

MOOI Noord-Holland zorgt voor:

- ontvangst op de evenementlocatie;
- een onderzoekend en onvergetelijk spel op de Reuzenkaart;
- spelbegeleiders van SLeM.

De leerkracht zorgt voor:

- vervoer van de kinderen naar de evenementlocatie en weer terug;
- toezicht tijdens het spel met eventueel twee hulpouders.

Onderwijsteam

Marlous Ruiter, coördinator onderwijsprogramma
m.ruiter@mooinoord-holland.nl | 072-520 44 59 of 06 11 88 04 07

Filter C | Hilde Streuper, onderwijsadviseur, educatief ontwikkelaar
hilde@filter-c.nl | 06-51819934

SLeM | Bruno Doedens, theatrale invulling, spelontwikkelaar en spelbegeleider
bruno@slem.org

Primo Reh, beheerder collectie MOOI in Noord-Holland
kindercollectie@mooinoord-holland.nl

Colofon

Tekst: Hilde Streuper en Marlous Ruiter
Educatief ontwerp: Bruno Doedens [Stichting SLeM], Rob van Leeuwen [curator OVERMOOI] en Hilde Streuper [www.Filter-C.nl]
Beeldmateriaal: MOOI Noord-Holland
Vormgeving: Marlous Ruiter

OVERMOOI is een project van MOOI Noord-Holland in samenwerking met:

MOOI NOORD-HOLLAND

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar

T 072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl

MOOI NOORD-HOLLAND

Emmastraat 111
1814 DP Alkmaar

T 072 520 44 59
info@mooinoord-holland.nl
www.mooinoord-holland.nl

